

Guía Docente				
Datos Identificativos				2013/14
Asignatura (*)	Literatura Portuguesa 1	Código	613G02026	
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Portugués			
Prerrequisitos				
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Martinez Pereiro, Carlos Paulo	Correo electrónico	carlos.pereiro@udc.es	
Profesorado	Martinez Pereiro, Carlos Paulo	Correo electrónico	carlos.pereiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo das grandes liñas da literatura portuguesa a partir do tema da viaxe entre os ss XV e XVIII			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A8	Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.
A18	Ter un coñecemento avanzado da literatura portuguesa.
A20	Coñecer a historia e a cultura das comunidades lusófonas.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B8	Apreciar a diversidade.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe		
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación	
Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.	A2	
Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.	A8	
Ter un coñecemento avanzado da literatura portuguesa.	A18	
Coñecer a historia e a cultura das comunidades lusófonas.	A20	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas		B5
Apreciar a diversidade.		B8
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O RENASCIMENTO PORTUGUÉS E A LITERATURA CLÁSICA PORTUGUESA	1.1- A expansión ultramarina e os problemas histórico-culturais particulares do Renascimento portugués. 1.2 - Questões metodológicas e de periodización.

2 . O TRATAMENTO LITERÁRIO DA VIAGEM: A ÍNDIA VISTA DESDE A PÁTRIA ABANDONADA	2.1 - A expansão em modelos literários medievais 2.1.1 - O teatro de Gil Vicente 2.1.2 - A poesia do Cancioneiro Geral de Garcia de Resende 2.2 - A via racional e a "aurea mediocritas" na poesia classicizante 2.2.1 - A poesia de Sá de Miranda 2.2.2 - O "Velho do Restelo";
3. O TRATAMENTO LITERÁRIO DA VIAGEM: O EXÍLIO	3.1 - Exílio, estranhamento e interrogação do eu 3.1.1 - A "Menina e Moça" de Bernardim Ribeiro 3.1.2 - A lírica de Camões
4. O TRATAMENTO LITERÁRIO DA VIAGEM: A LITERATURA DE VIAGENS	4.1 - A épica camoniana 4.1.1 - Género antigo e experiência moderna 4.1.2 - O encontro com a diferença e os limites da racionalidade 4.2 - A visão disfórica 4.2.1 - A Peregrinação de Fernão Mendes Pinto 4.2.2 - A História Trágico-marítima
5. A IDEIA DE REFUNDAÇÃO NO BARROCO PORTUGUÊS	5.1 - A oratória sacra do padre António Vieira 5.2 - Francisco Rodrigues Lobo
6. O NEO-CLASSICISMO.	6.1 Distanciamento crítico e despersonalização.
7. O INDIVIDUALISMO PRÉ-ROMÂNTICO	7.1 - O auto-retrato em Bocage

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	14	21	35
Obradoiro	22	33	55
Lecturas	1	30	31
Traballos tutelados	1	10	11
Recensión bilbiográfica	1	4	5
Presentación oral	1	1	2
Proba mixta	2	8	10
Atención personalizada	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Sesións de traballo en que o profesorado explica a contextualización e os elementos necesarios do temario para que o alumnado poda desenvolver o seu traballo posterior.
Obradoiro	Nestas sesións, o conxunto do alumnado realizará actividades de diferente tipoloxía destinadas á consolidación dos contidos presentados nas sesións maxistras, así como das destrezas e das estratexias relacionadas cos obxectivos e contidos da materia. Entre estas actividades contéplanse, alén doutras, a análise de fontes documentais, os comentarios de textos, a resolución de problemas, as prácticas a través de TIC, probas de varia tipoloxía e estudos de casos.
Lecturas	No Paso 8 desta Guía, está a relación de obras que o/a alumno/a debe ler ao longo do curso.
Traballos tutelados	Texto(s) orai(s) e/ou escrito(s) en que o alumnado analizará algunha(s) da(s) obra(s) de lectura obrigatoria.
Recensión bilbiográfica	Reseña(s) avaliativa(s) de determinadas aportacións bibliográficas
Presentación oral	Presentación oral dalgún(s) dos comentarios de textos realizados.
Proba mixta	Proba escrita que combinará actividades de carácter ensaístico con comentario de textos e análise de fontes documentais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Para alén da atención individualizada nas sesións presenciais de diferente tipo, durante as horas de atendimento do profesorado, o/a alumno/a recibirá toda a guía e axuda que precise para a realización dos seus traballos. O alumnado con dispensa académica deberá entrar en contacto co profesor ao inicio do curso para fixar as actividades e traballos substitutivos da asistencia académica que necesariamente deberá realizar.

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Lecturas	Avaliación das obras indicadas que o/a alumno/a debe ler ao longo do curso.	10
Obradoiro	Avaliación das actividades de diferente tipoloxía referidas na metodoloxía.	20
Proba mixta	Proba escrita que combinará actividades de carácter ensaístico con comentario de textos e análise de fontes documentais.	40
Presentación oral	Avaliación da presentación oral dalgún dos comentarios de textos realizados.	10
Traballos tutelados	Texto(s) orai(s) e/ou escrito(s) en que o alumnado analizará algunha(s) da(s) obra(s) de lectura obrigatoria	15
Recensión bibliográfica	Avaliación da(s) reseña(s) avaliativa(s) de determinadas aportacións bibliográficas.	5

Observacións avaliación

<p>Para superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10. Así mesmo, na proba mixta deberá obter como mínimo 4 puntos sobre 10, para poder sumar os restantes elementos avaliados/instrumentos de avaliación.</p> <p>O alumnado terá que entregar os traballos e actividades no prazo fixado.</p> <p>O alumnado con matrícula parcial e/ou dispensa académica deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante; se non puiden asistir ás titorías, deberá pórse en contacto co profesor a través do correo electrónico.</p> <p>A cualificación de NON PRESENTADO/A será considerada cando o alumno/a non asistir á proba mixta e/ou cando tiver entregado un número das actividades contempladas inferior ao 50%</p>
--

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- Centeno, Y. K / Reckert, S. (orgs.) (1981). A Viagem de "Os Lusíadas"; Símbolo e Mito. Lisboa: Arcádia- Ribeiro, M^a. A. (2006). "Que gentinha!"; a viagem pitoresca e histórica de Jean-Baptiste Debré. Mérida: Junta de Extremadura- Reckert, S. / Centeno, Y. K. (orgs.) (1983). A Viagem entre o Real e o Imaginário. Lisboa: Arcádia- Reis, C. (dir.) (1993). História Crítica da Literatura Portuguesa. Lisboa: Verbo- Saraiva, A. J. / Lopes, O. (1992). História da Literatura Portuguesa. Porto: Porto Editora- Seixo, M^a. A. (1998). O discurso literário da "Peregrinação"; aproximações. Lisboa: Cosmos- Lanciani, G. (1979). Os Relatos de Naufrágios na Literatura Portuguesa dos Séculos XVI e XVII. Lisboa: Biblioteca Breve- Seixo, M^a. A. (1998). Poéticas da Viagem na Literatura. Lisboa: Cosmos- Léry, J. de (1980). Viagem à Terra do Brasil. São Paulo/Belo Horizonte: EDUSP-Itatiaia- Gil, F. / Macedo, H. (1998). Viagens do Olhar: Retrospecção, visão e profecia no Renascimento português. Porto: Campo das Letras
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías